

ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА У СРЕДЊЕБАНАТСКОМ ОКРУГУ У 2010. ГОДИНИ

Организација

У свакој општини Средњебанатског округа постоји Дом здравља, који пружа примарну здравствену заштиту становништву истоимених општина.

Фармацеутску делатност обављају апотеке у саставу домова здравља, сем у општини Зрењанин, у којој постоји Апотека Зрењанин, као самостална установа.

Дом здравља Житиште - Општину Житиште чини 12 руралних насеља, а седиште општине је у насељеном месту Житиште, 18 километара удаљеном од града Зрењанина, у ком је лоцирано и седиште дома здравља. У овој општини, по процени становника за 2009. годину (Републички завод за статистику) живи 18005 становника.

Дом здравља је организован у 7 служби:

- служба опште медицине са медицином рада и кућним лечењем,
- служба хитне помоћи и санитетског транспорта,
- служба за здравствену заштиту жена, деце, школске деце са поливалентном патронажом,
- служба стоматолошке здравствене заштите,
- специјалистичко-консултативна служба,
- апотека са медицинским снабдевањем и
- служба за правне, економско-техничке и сличне послове.

У 2010. години у овој установи је било запослено 116 радника.

Дом здравља „Др Бошко Вребалов“ Зрењанин – Општину Зрењанин, са 125391 становником, чини град Зрењанин и 22 насељена места

Дом здравља је организован у 8 служби:

- служба за здравствену заштиту радника,
- служба за поливалентну патронажу,
- служба за биохемијско-хематолошку дијагностику,
- служба за здравствену заштиту жена, деце и омладине,
- служба опште медицине са центром за превентивне услуге и кућним лечењем,
- служба за правне, економско-финансијске, техничке и друге послове,
- служба хитне медицинске помоћи,
- служба стоматолошке здравствене заштите.

Број запослених радника 31.12.2010. био је 632.

Овај дом здравља се издвојио из здравственог центра Зрењанин, тако да једини у Округу нема специјалистичке службе.

Дом здравља Српска Црња - Општину Нова Црња сачињава 6 руралних насеља: Нова Црња, Српска Црња, Александрово, Војвода Степа, Радојево и Тоба, са 10790 становника

Дом здравља је организован у 13 служби (стара организација) и 31.12.2010. имао је 74 запослених:

- служба опште медицине,

- служба за здравствену заштиту жена,
- служба за здравствену заштиту деце,
- служба за здравствену заштиту школске деце,
- служба стоматолошке здравствене заштите,
- лабораторија, РТГ дијагностика,
- перманентна служба,
- служба пнеумофтизиологије,
- служба интерне медицине,
- апотекарска служба,
- консултантске службе: офталмологија, ултразвук, ергометрија и неуропсихијатрија и
- служба заједничких послова.

Дом здравља Нови Бечеј - Општину Нови Бечеј, са 24690 становника по процени за 2009. годину, чине насељена места Нови Бечеј, Ново Милошево, Бочар и Кумане.

Дом здравља је организован у 6 служби:

- служба за здравствену заштиту деце и жена са поливалентном патронажом,
- служба опште медицине са здравственом заштитом радника, кућним лечењем и хитном медицинском помоћи са санитетским превозом,
- служба за стоматолошку здравствену заштиту,
- специјалистичко-консултативна служба,
- апотека и
- служба за правне и економско-финансијске послове.

Број запослених радника 31.12.2010. био је 149.

Дом здравља Сечањ - Општину Сечањ сачињавају насељана места Јаша Томић, Крајишник, Сутјеска, Бока, Конак, Неузина, Јарковац, Шурјан и Банатска Дубица. По процени за 2009. годину у њој живи 14191 становник.

Дом здравља је организован у 6 служби:

- служба за здравствену заштиту деце, школске деце и жена са поливалентном патронажом,
- служба опште медицине са здравственом заштитом радника, кућним лечењем и хитном медицинском помоћи са санитетским превозом,
- служба за стоматолошку здравствену заштиту,
- служба за медицинску дијагностику и специјалистичке консултације,
- апотека и
- служба за правне, економско-финансијске послове и друге сличне послове.

Број запослених радника у овој установи у 2010. години био је 100.

Апотека Зрењанин – самостална здравствена установа, која обавља фармацеутску здравствену заштиту у општини Зрењанин.

Апотека у свом саставу има 14 огранака у граду и 15 у насељеним местима.

У 2010. години у апотеци је радило 130.

У 2010. години је издато 1141000 рецепата.

Обезбеђеност

У установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2010. години био је запослен 1201 радник – 911 здравствених и 290 немедицинских радника.

Табела бр.1 - Запослени у установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у периоду од 2006. до 2010. године

Укупан број запослених у установама примарне здравствене заштите					
Година	Укупно	Здравствени радници		Немедицински радници	
		Број	%	Број	%
2006.	1189	911	76,6	278	23,9
2007.	1204	924	76,7	280	23,3
2008.	1238	944	76,3	294	23,8
2009.	1221	926	75,8	295	24,2
2010.	1201	911	75.8	290	24.2

Број запослених радника у здравственим установама у посматраном периоду је опао за 1,6% у односу на претходну годину (табела бр.1)

У установама примарне здравствене заштите је 2010. године било запослено 75,8% здравствених и 24,2% немедицинских радника. Најповољнији однос здравствени - немедицински радници у 2009. имао је Дом здравља Зрењанин (76,25%, здравствених радника), а најлошији Дом здравља у општини Нова Црња (71,62% здравствених радника) - (табела бр.2).

Табела бр.2 - Број запослених у установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2010. години, по општинама

Укупан број запослених у установама примарне здравствене заштите					
Година	Укупно	Здравствени радници		Немедицински радници	
		Број	%	Број	%
Житиште	116	88	75.86	28	24.14
Зрењанин	762	581	76.25	181	23.75
Нова Црња	74	53	71.62	21	28.38
Нови Бечеј	149	113	75.84	36	24.16
Сечањ	100	76	76.00	24	24.00
Округ	1201	911	75.85	290	24.15

Табела бр. 3 - Структура запослених радника у установама примарне здравствене заштите Средњебанатског округа у 2010. години

Врста здравствене установе	Укупно запослених у здравству	Здравствени радници				Немедицински радници
		Укупно	Висока СС	Виша СС	Средња СС	
Дом здравља Житиште	116	88	26	0	62	28
Дом здравља Зрењанин	632	484	177	17	290	148
Дом здравља Српска Црња – Нова Црња	74	53	17	0	36	21
Дом здравља Нови Бечеј	149	113	41	3	69	36
Дом здравља Сечањ	100	76	26	1	49	24
Апотека Зрењанин	130	97	49	0	48	33
Укупно	1201	911	336	21	554	290

У примарној здравственој заштити Средњебанатског округа у 2010. години здравствени кадар су чинили: 211 лекара (114 лекара опште медицине и 97 лекара специјалиста), 58 лекара стоматолога (40 општих и 18 специјалиста), 60 дипломираних фармацеута (52 општа и 7 специјалиста), 7 здравствених сарадника и 575 здравствена радника са вишом и средњом стручном спремом што показује Табела 4.

Табела бр. 4 - Структура запослених здравствених радника у 2010. години

Врста здравствене установе	Здравствени радници					
	Укупно	Лекари	Стоматолози	Фармацеути	Остали	Радници са вишом и средњом стручном спремом
Дом здравља Житиште	88	20	4	2	0	62
Дом здравља Зрењанин	484	129	41	1	6	307
Дом здравља Српска Црња – Нова Црња	53	13	3	1	0	36
Дом здравља Нови Бечеј	113	31	5	4	1	72
Дом здравља Сечањ	76	18	5	3	0	50
Апотека Зрењанин	97	0	0	49	0	48
Укупно	911	211	58	60	7	575

- Најбоља обезбеђеност становника лекарима је у општини Нови Бечеј, а најлошија у општини Зрењанин.
- Обезбеђеност стоматолозима је, као и ранијих година најбоља у општини Нова Црња, а најлошија у општини Нови Бечеј.
- Општина Нова Црња (запослен само један фармацеут, који обезбеђује целокупно становништво) има најлошију, а општина Зрењанин најбољу обезбеђеност становника фармацеутима.
- Обезбеђеност становника здравственим радницима са вишом и средњом школском спремом је прилично уједначена у свим општинама Округа и креће се од 315 до 364 становника на једног здравственог радника.

Табела бр. 5 - Обезбеђеност становника округа Средњи Банат здравственим радницима у примарној здравственој заштити у 2010. години

Општина	Лекари		Стоматолози		Фармацеути		Здравствени радници са вишом и средњом сс	
	Број	Број становника на једног	Број	Број становника на једног	Број	Број становника на једног	Број	Број становника на једног
Житиште	20	1020	4	5100	2	10199	63	324
Зрењанин	126	1048	40	3301	49	2695	367	360
Нова Црња	13	977	4	3176	1	12705	36	353
Нови Бечеј	34	792	5	5385	4	6731	74	364
Сечањ	18	910	5	3275	3	5459	52	315
Округ	211	988	58	3594	59	3533	592	352

Према Правилнику о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (СЛ. гласник РС 43/06, 112/09) установама примарне здравствене заштите недостају одређени здравствени радници, а све имају вишак немедицинског особља. Обезбеђеност становника лекарима специјалистима представљена је у следећој табели (табела бр. 6).

Табела бр. 6 - Обезбеђеност становника округа Средњи Банат лекарима специјалистима у примарној здравственој заштити у 2010. години

Дом здравља	Укупно	Спе. опште медицине	Спец. спортске медицине	Спец. интерне медицине	Спец. педијатрије	Спец. гинекологије и акушерства	Спец. ургентне медицине	Специјалиста психијатрије	Специјалиста офталмологије	Специјалиста медицине рада	Специјалиста рендгенологије	Специјалиста пнеумофизиологије
Житиште	9	2			1	1		1	1	1	1	1
Зрењанин	67	26	2	4	18	6	6		1	4		
Нова Црња	3	1			1							1
Нови Бечеј	12	5		1	1	2		1	1			1
Сечањ	6	2			1	1					1	1
Укупно	97	36	2	5	22	10	6	21	3	5	2	4

Коришћење и рад

Показатељ активности примарне здравствене заштите је број посета код лекара и стоматолога.

У 2010. години забележено је 1321551 посета тј. 6,8 посета по становнику. У односу на претходну годину, број посета је мањи за 16%.

Табела бр. 7- Број посета по службама у периоду од 2006. до 2010. године, изражен на укупан број становника

Година	Предшколска деца	Школска деца	Жене	Општа медицина	Стоматологија
2006.	1,24	1,08	0,32	5,34	0,32
2007.	0,20	0,55	0,26	4,62	0,18
2008.	0,63	0,51	0,24	5,49	0,45
2009.	0,55	0,61	0,25	5,65	0,52
2010.	0,58	0,51	0,22	4,52	0,51

У односу на претходну годину, смањен је број посета у свим службама, осим у служби за здравствену заштиту предшколске деце.

Највећи пад броја посета у односу на претходну годину забележен је у служби опште медицине.

Дом здравља	Укупан број посета у домовима здравља по службама у 2010. години				
	Предшколска деца	Школска деца	Жене	Општа медицина	Стоматологија
Житиште	4476	3119	4805	99085	8789
Зрењанин	87084	77852	24927	582682	74595
Нова Црња	4795	5440	2082	70499	5217
Нови Бечеј	19327	13572	9713	105024	10606
Сечањ	6121	5424	5158	84177	6982
Укупно	121803	105407	46685	941467	106189

Оптерећеност лекара/стоматолога посетама важан је показатељ коришћења здравствене заштите. Овај показатељ је приказан по службама.

У 2010. години оптерећење лекара, тј. стоматолога:

- **У службама за здравствену заштиту деце** просечно оптерећење се кретало од 5773 до 10235 посета по лекару. У односу на мере извршења дате у Правилнику, недовољан број прегледа је, као и претходне године, извршен у Дому здравља Сечањ. У Дому здравља Српска Црња је изузетно висок број посета у овој служби, што је последица начина евиденције посета у софтверу који ова установа користи у раду. Приказани број посета није извршен само од стране педијатра, већ и лекара у служби за здравствену заштиту одраслих, који пружају здравствену заштиту деци у насељеним местима;
- **У службама за здравствену заштиту жена** просечно оптерећење лекара је од 3116 до 5058 посета. У односу на мере извршења Правилника задовољавајуће извршење нема ни један дом здравља.
- **У службама за здравствену заштиту одраслих** просечно оптерећење лекара се креће од 7106 посета у Зрењанину, што је недовољно према Правилнику, до 9548 у Дому здравља Нови Бечеј;
- **У службама за здравствену заштиту зуба** није извршен прописан број посета (по Правилнику 2400) ни у једном дому здравља и креће се од 1396 у Сечњу до 2121 у Новом Бечеју.

Табела бр. 8 - Просечан број посета у службама за здравствену заштиту по лекару и стоматологу у Средњебанатском округу у 2010. години

Општина	Просечан број посета у службама за здравствену заштиту по лекару и стоматологу											
	Годишње				На дан**				На сат**			
	Деца	Жене	Општа медицина	Стомат.	Деца	Жене	Општа медицина	Стомат.	Деца	Жене	Општа медицина	Стомат.
Житиште	7595	4805	7622	1758	27,72	17,54	27,82	6,42	3,46	2,19	3,48	0,80
Зрењанин	7497	3116	7106	1865	27,36	11,37	25,93	6,81	3,42	1,42	3,24	0,85
Нова Црња	10235	0	8812	1739	37,35	0	32,16	6,35	4,67	0	4,02	0,79
Нови Бечеј	6850	4857	9548	2121	24,01	17,72	34,85	7,74	3,00	2,22	4,36	0,97
Сечањ	5773	5058	8418	1396	21,07	18,46	30,72	5,10	2,63	2,31	3,84	0,64
Округ	7590	3567	8301	1776	27,5	13,02	30,30	6,48	3,44	1,63	3,79	0,81
Правилник	6000	6000	7200	2400								

* Слабије извршење од прописаног према Правилнику о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (СЛ. гласник РС 43/06, 112/09).

** Узето је да у години има 274 радна дана, тј. 2192 радна часа.

ОБИМ ПРУЖЕНИХ ПРЕВЕНТИВНИХ УСЛУГА

- У здравственој заштити деце предшколског узраста систематски прегледи су урађени у обиму од 99,05%, а контролни у обиму од 91,72%, а код школске деце систематски у обиму од 84,39%, а контролни 46,98%.
- Први прегледи трудница су урађени у обиму од 41%, а контролни 126%.
Превентивни прегледи жена су урађени у обиму од 6%, а циљани у обиму од 7%.
- Систематским прегледима је обухваћено 18 одраслог становништва.
- Поливалентна патронажна служба је у 2010. години обавила 32370 посета (50,41% од планираних).
- Систематски стоматолошки прегледи извршени су у обиму од 62%, а контролни 53%.
- Обухват обавезном имунизацијом кретао се у 2010. години 89-99%.

ОБИМ ПРУЖЕНИХ КУРАТИВНИХ УСЛУГА

- У здравственој заштити предшколске деце пружено је 90067 куративних прегледа и 76411 дијагностичко терапијских услуга – остварење плана 95%.
- У развојном саветовалишту је пружено 3554 услуга лекара, 7353 психолога и 8044 дефектолога. Остварење плана је преко 100% код свих категорија.
- У здравственој заштити школске деце је пружено 106252 прегледа (извршење плана 94,5%).
- У здравственој заштити жена обављено је 20995 прегледа (извршење плана 84%) и пружено 41563 дијагностичко терапијских услуга (извршење плана 79%).
- У здравственој заштити одраслих обављено је 843323 прегледа (извршење плана 95%) и пружено 353521 дијагностичко терапијска услуга (извршење плана 99%).
- Превентивни центар је у 2010. години урадио 2855 систематских прегледа одраслог становништва (извршење плана 98%).
- У служби за хитну помоћ је обављено 17025 прегледа у установи (извршење плана 91%), 15594 на терену (извршење плана 108%), а пређено је 671485 километара (извршење плана 101%).
- У 2010. је урађено 30668 патронажних посета породици (извршење плана 96%).
- У Средњебанатском округу је у 2010. години у лабораторијама извршено 160435 анализа крви (извршење плана 105%), 515286 биохемијских анализа (извршење плана 99%), 202857 анализа урина (извршење плана 57%) и 4366 анализа столица. Услуге лабораторије је затражило 92018 осигураника.
- У области рендген дијагностике пружено је 5909 РТГ снимања (извршење плана 85%) и 3787 прегледа ултразвуком (извршење плана 155%).
- У специјалистичким службама, у свим домовима здравља, сем зрењанинског, који ову службу нема, пружено је:
 - У области интернистичке заштите 7473 прегледа и 7208 дијагностичко терапијских услуга.
 - У области пнеумофтизиологије, 7511 прегледа и 3185 дијагностичко терапијских услуга.
 - У области офталмологије 6751 преглед и 5431 дијагностичко терапијска услуга.
 - У области психијатрије 4493 прегледа и 1176 дијагностичко терапијских услуга.

- У области заштите уста и зуба:
 - 26405 стоматолошких прегледа
 - 70311 терапија зуба
 - 9081 ортодонтских терапија
 - 10542 хируршке терапије
 - 14656 анестезија
 - 6908 ургентних услуга.

Извештај израдио:

др Јелена Мојсин

спец. социјалне медицине

Директор

Мр. сц. мед. др Мирко Бачић